

פרוטוקול מס' 54

מישיבת ועדת הכלכלה, יום ג', כ"ו בכסלו תשל"ה,
10 בדצמבר 1974, בשעה 14.00

חברי הועדה:

נכחו:

ס. דרובלס - יו"ר
א. אבטבי
פ. גדופר
ה. זיידל
א. זילברברג
ס. חריש
י. דרניצקי (יודין)
א. לבנבראון
א. לבני
נ. קצב
א. שכטרסן
י. שערי

מוזמנים:

א. ישראלי - משרד החקלאות
י. ברנר -
ש. דר-זיו -
י. מיש -
י. גלס - משרד המשפטים

מזכיר הועדה: י. פלקסר

רשמה: א. אשמן

- סדר היום:
1. חוק המועצה לייצור ושיווק של ירקות (תיקון), תשל"ד-1974
 2. דו"ח ועדת המשנה לתאונות דרכים
 3. מצוקת האשראי לחקלאות

1. חוק המועצה לייצור ושיווק של ירקות (תיקון), תשל"ד-1974

היו"ר ס. דרובלס: רבותי, אני מתכבד לפתוח את הישיבה.

אני רוצה להודיע כי חבר הכנסת שכטרמן בא במקומו של חבר הכנסת יוסף קרמרמן בחבר ועדת הכלכלה לדיון בנושא שלפנינו. הה"כ שכטרמן הגיש הצעת חוק בקשר לייצור ושיווק של ירקות, ואבקש ממנו לפתוח את הדיון.

א. שכטרמן: אני שמח שניתנה לי הזדמנות על ידי הכנסת להביא תיקון לחוק חשוב: חוק המועצה לייצור ושיווק של ירקות.

בעת אישור חוק מועצת הפירות כללנו בו שני מעיפים חשובים שנועדו למנוע השמדת עודפי פירות. החיזוש היה שהוטלה אחריות ישירה על שר החקלאות ומנכ"ל משרד החקלאות, שלא יושמדו עודפי פירות ולא אם כן שוכנעו שאין להם שום שימוש מועיל לייצור שימורים או לצרכי צדקה. אם שוכנע השר או המנכ"ל שאין אפשרות להשתמש בפרי, הוא רשאי להורות להשמיד את העודפים, אבל אינו יכול להעביר סמכות זו לאחר. המועצה לשיווק פירות עתה מאמצים גדולים לממש את שני המעיפים האלה שבחוק, והדבר לא היה קל.

אינני צריך כאן להרבות בדברים על חשיבות החוק ולהזכיר שיש גם מצווה "בל תשחית". ראינו כמו עינינו כיצד היו מובילים משאיות עמוסות למזבלה. חלק מהתוצרת היה חוזר לשוק, רוכלים היו באים עם עגלות למזבלות ואוספים תוצרת. אנחנו עוברים עכשיו תקופה קשה מבחינה כלכלית, ואולי זו הזדמנות לחשוב על כמה וכמה דברים. אם חשובה אספקה של פירות, הרי על אחת וכמה חשובה אספקה של ירקות למעוטי יכולת, כי זהו ממש מזון יומיומי.

אני צריך לומר לזכותו של משרד החקלאות שעם הגשת הצעת החוק זימן סר ישראלי דיון בנושא, היו חילופי דברים, ובסופו של דבר השתכנעו אנשים ששום דבר לא יועיל, חייבים יהיו לעשות זאת. הקושי הוא שאי אפשר לתכנן עודפים, ושהמוצרים מתקלקלים. צריך להיות ארגון שיוכל להענות לקריאת סלפון ולבוא לקבל עודפים, ויוכל לחלק אותם כראוי. בבני-ברק פועל ארגון "יד-עזרה" של בחורי ישיבה, וכדי לגוון את האספקה הם מטפלים לא רק בעודפי פירות אלא גם בעודפי ירקות, ביצים, עופות, ואפילו טקסטיל. השרות הזה כמעט שאין לו הוצאות. אינני מציע את זה כבסיס למסחר בכל מדינת ישראל, אבל לעזרת משפחות מרוגות ילדים ונזקקים זהו אמצעי חשוב.

בסכום הישיבה במשרד החקלאות הוחלט שתקום ועדה שתדון בעניין עם כל המעוניינים, או אלה שחייבים להיות מעוניינים, ותחליט על צעדים ממשיים לביצוע. אינני יודע אם קמה ועדה כזאת.

אני מקבל בעניין זה עצות במכתבים, בטלפונים, פניות טגורמים שונים, גם מארגון הצרכנים, ומבטיחים תמיכה מלאה. אנחנו חייבים ללמוד לחסוך, חייבים ללמוד להתחשב בעניים, לדאוג לנצרכים. יש מוסדות להם אפשר לספק באופן קבוע עודפים: בתי חולים, בתי אבות, בתי יתומים, אפילו בתי ספר.

אני מציע שבסוף הישיבה נבחר בוועדת מישנה שתזמין מומחים, תדון בפרטים.

ב. קצב: שמעתי שבתקופה האחרונה זורקים כמויות עצומות, וזה כאשר ילדים לא יכולים להגיע לפרי. אמנם אני מבינה גם את הנימוקים של משרד החקלאות, אבל הלב זועק על הבזבוז. אין לי ספק שאם תימצא דרך להתגבר על הבעיה הזאת תהיה בכך תשובה להרבה מאד משאלות לב, ותהיה בכך עזרה למשפחות במצוקה, לקשישים, למעונות ילדים ומוסדות ילדים שמחזיקים ארגוני הנשים, לבתי ספר.

א. לבני:

כל העולם חי עכשיו בפסיכוזה של תת תזונה, ולא יתכן שמדינת ישראל, שאיננה מן המדינות העשירות בעולם, שהיא עצמה עומדת בתור אצל מדינות אחרות לקבל גרעינים ועוד, דווקא היא תזרוק אוכל. צריך לחשוב איך אנחנו נראים בעיני עצמנו וגם בעיני אחרים.

א. ישראל:

אני רוצה לומר כמה מלים כדי שלא תהיה הרגשה שמשרד החקלאות מעוניין לזרוק ירקות, לא למסור תוצרת לנזקקים. ההיפך הוא הנכון. אנחנו עוסקים לפחות עשרים שנה בהעברת תוצרת לנזקקים, מאז יש קצת עודפים. מספקים חלב לילדים בתי הספר ועוד. אנחנו רואים בחלוקת תוצרת גם פרסומת, יש לזה אספקט של הגדלת ייצור בעתיד, יצירת שוק ויצירת מקורות פרנסה לחקלאים בעתיד.

יש הבדל עקרוני בין שיווק פירות ושיווק ירקות. מירב הפירות משווקים דרך מיתקנים חצי-תעשייתיים: בתי אריזה, בתי קירור - יש עליהם שליטה מרכזית ואפשר לכוון את העודפים. לא כן בירקות. יש גשם - חסרים ירקות, יש חמסין - יש עודף ירקות. יש עליות וירידות חדות בירקות באותו שבוע.

היקף שיווק הירקות היה קרוב לחצי מיליון טון בשנת תשל"ד. עודפים שלא נמכרו בשוק היו כ-10 אלפים טון - 2%. מתוך 10 אלפים טון אלה היו 5000 טון עגבניות שנמכרו לתעשייה במחיר כמעט מלא, 1500-2000 טון הועברו למוסדות סעד. יש לנו רשימה של 500 מוסדות סעד, רשימה מאושרת על ידי משרד הסעד. נשארה נעיה של 2000 - 3000 טון שלא נמצא להם מוצא סביר. מתוך חצי מיליון טון הכמות הזאת היא 0.4%. זהו עודף שאנחנו גרמנו שישאר בשוק, כדי שהמחיר לצרכן יהיה בסך הכל נמוך. אילו הרשינו למועצה להוציא עודפי ירקות אלה מראש, ואפילו למוסדות סעד, היה עולה המחיר בשוק הסיטונאי והצרכן היה משלם מחירים גבוהים יותר על הכמות הכללית של חצי מיליון טון. התוצרת הזאת היא כלי לוויסות מחירים לצרכן. בא סיטונאי בשוק תל אביב ומבקש להוציא 10 ארגזים עגבניות. אני אומר: חכה, אני עוד לא יודע מה יהיו המחירים מחר. במקרים רבים התוצרת הזאת מגיעה למצב כזה שאינה דאווה לשימוש, ואלה הם בעיקר העודפים שאנחנו מוציאים לבעלי חיים או למטרה אחרת.

אנחנו מעמידים תוצרת לרשותם של מוסדות סעד, ולצערנו, אין מושכים אותה אפילו כשהיא ניתנת חינם. לקניין של המוסד נוח יותר ללכת לסופרמרקט ולקנות ירקות. הבעיה המרכזית היא לא שאין רוצים לתת, או שרוצים להעלות מחירים, אלא שתוצרת נשלחת להשמדה משום שלא היה לה שום מוצא אחר.

א. שכטרמן:

אולי זהו המצב השנה. בשנים קודמות המצב היה שונה.

א. ישראל:

זהו המצב השנה. אמרתי שמתוך 10 אלפים טון הלכו לתעשייה 5000 טון עגבניות, וזהב השינוי שחל. חה"כ שכטרמן ראה בוודאי עגבניות שנשלחו למזבלות. בעית העודפים בירקות נפתרה בעיקר על ידי העברה לתעשייה. התעשייה למדה להשתמש בירקות, בעיקר בעגבניות. אנחנו מייצאים עכשיו רסק עגבניות לאיטליה.

אמרתי שיש לנו רשימה של 500 מוסדות סעד, אבל לצערי, רק 80 מוסדות פעילים בנושא זה. אני מניח שיכולנו להעביר למוסדות 3000 טון ולא רק 2000, אבל זה לא תלוי בנו. בעניין זה לא יעזור גם חוק, כי אם תוצרת תעמוד שלושה ימים ואף אחד לא יבוא לקחת אותה, אי אפשר יהיה להשתמש בה. (ב. סצב: קשה להבין זאת). אנחנו מוכרים תוצרת זאת במחיר סמלי של 10 אגורות לקילוגרם, כאשר המחיר הוא 1.5 - 2 ל"י לזותו מוצר. גובים מחיר סמלי רק לשם הרישום שמישהו טיפל בתוצרת. לעיירות פיתוח אנחנו מובילים את התוצרת על חשבוננו במחיר הזה. ישבתי עם ראשי חמש עיירות פיתוח מהנידחות ביותר, אבל רק עם אחת מהן נוצר קשר של מסע לקבלת תוצרת. הועד שהזכיר חה"כ שכטרמן צהרה למטרה זו באזור אשקלון, שהוא אזור פרובלמטי. הזכנו פעם ופעמיים את אנשי הישובים יחד עם אנשי משרד הסעד, ולא היו תוצאות. אי אפשר בכח לתת את התוצרת הזאת.

אם נשארו אצל סיטונאי 15 ארגזים הם מפויעים לו כשהוא צריך לקבל תוצרת טריה, אין לו איפה להניח אותם, מישהו צריך לבוא לקחת ממנו. כולם נרשמים לקבלת תוצרת, בשעת הישיבה כולם מעוניינים, אבל כשצריך לבצע - יש רק 80 מחוך 500 מוסדות שבאים לקבל, והם גם נהנים מהתוצרת.

אי אפשר לבנות מערכת שלמה שבביל פחות מחצי אחוז. גם בהנחה הירקות עצמה משמידים יותר מחצי אחוז, ותוצרת שנשארת אחרי יום מכירה. גם בבית זורקים עגבניה שלא השתמשו בה בזמן.

אני מסכים לשני דברים. ראשית, אפשר להעביר כמות נוספת לנצרכים. אי אפשר להעביר את הכל, כי יש כמות אופרטיבית, וצריך יום להשמיד כמויות קטנות, בפרומילים. לכן אנחנו לא יכולים להסכים למסגרת שבהצעת החוק, שבשביל כל חמישה ארגזים צריך יהיה להביא את השר או המנכ"ל. יום יום יש כמות מסוימת מיותרת בשוק, בסופרמרקט, בחנות הירקות.

א. לבני: 5 ארגזים גם לא מובילים למזבלה. מדברים על משאיות מלאות.

היו"ר מ. דרובלס: אני מבקש לדעת אם יהיה שינוי בהצעה, השר והמנכ"ל יהיו רשאים להאציל מסמכותם לאחרים - מה תהיה דעתכם?

א. ישראלי: כך אפשר יהיה לעבוד.

א. זילברברג: אם יצרן חקלאי יודע שתוצרת שלו מובלת למזבלה, הרי זה הורס את שמחת היצירה שלו. המתיישבים ידעו שלא כל התוצרת מגיעה לצרכן. חשוב מאד שהיצרן ידע שפרי עבודתו מגיע לשולחן. גם המשווק לא מעוניין לזרוק תוצרת, כי הרווח שלו הוא על המכירה. הבעיה היא איך להגיע לנצרך. אם נחייב את השר והמנכ"ל, שהם ממילא מעוניינים בזה, לא נחזקם. אולי אפשר למצוא דרך להטיל חובה על מוסדות סעד שיעשו מאמץ וידאגו לקבל את התוצרת.

א. לבני: אין צורך להכנס כאן למספרים, כי החוק הוא לא רק לשנה זאת. יש שנים של עודפים גדולים, יש שנים אחרות. אם אין התנגדות עקרונית להצעה, בדברים הטכניים צריך לטפל בוועדת מישנה.

אפשר לדעת מראש עודף חזוי יומיים לפני קטיף או אסיף. ירקות לא מגדים בצפון תל אביב אלא במקומות שקרובים לעיירות פיתוח ולמשפחות מרובות ילדים, ושם הנזקקים. בעמקים - בית שאן, עפולה, מגדל העמק; לכיש - אשקלון, אופקים, נתיבות. שם יש הרבה צרכנים. לא צריך להוביל את הירקות לתל אביב ובחזרה לנתיבות, אלא מראש לכוון את האספקה. אפשר לחלק תוצרת לשמחות במשפחות של פצועי ונכי צה"ל. השאלה היא איך ליצור את הקשר. אפשר לשלוח ירקות ופירות לחיילים צה"ל, כתוספת למנה שמוקצבת על ידי הצבא. העליתי רק כמה מחשבות, בפרטים העסוק ועדת מישנה.

א. שכטרמן: לא תמיד היה המצב כמו שהוא היום. התחילו לזרוק עודפים משום שכך היה נהוג בעולם בזבזני. לפעמים משמידים מתוך זלזול ובטלנות, אבל לא פעם גם מתוך כוונה לשמור על מחירים ברמה גבוהה. החוק צריך למנוע השתוללות. אם המצב כל כך טוב, השר לא צריך יהיה לחתום. לא לשוא לחמה ועדת הכלכלה כולה עם משרד החקלאות שהסמכות לגבי פירות תהיה רק לשר או למנכ"ל, כי אם מעבידים סמכויות - כל שומר בשוק חותם. אם לא יהיה צורך להשתמש בסעיפים אלה שבחוק - הרי זה בדיוק מה שאנחנו רוצים.

כמובן שלא מדובר על שנים-שלושה ארגזים, אלא מדובר על תהלוכה לבתי קברות של ירקות.

אני חושב שאפשר להסתפק בדיון ראשון זה, וועדת מישנה תשב עם המומחים, תדון בפרטים, אולי אפשר יהיה להקל את החיים. המטרה היא שהמוצרים יגיעו למעוטי יכולת, בלכן צריך לשתף בעניין זה גם את שר הסעד.

י. ברגר: צריך להבחין בין כמויות גדולות בהיקף מסחרי, ובין כמויות אופרטיביות קטנות שנשארות בכל יום בכל אחד מ-10 שוקים בארץ ואצל סוחרים רבים. צריך יהיה גם להבחין בין תוצרת שמחלקלת מהר ובין תוצרת שיכולה לעמוד ימים אחדים. יש הבדל בין עגבניות ובין כרוב או לפל.

התוספת לחוק היא ששר החקלאות עם שר הסעד יבצעו חלוקה. עוד בתקופת כהונתו של השר ד"ר, הגשתי תזכיר לשר הסעד והצעתי מה לעשות בתוצרת, כי קשה מאד לחלק את התוצרת לנצרכים. לא כל יום יש תוצרת, אי אפשר לתכנן אספקה, יכולים לעבור חודשיים ולא יהיה כלום, ובשבועיים

יהיו כמויות גדולות. הצענו שמשרד הסעד יקבל על עצמו לעשות שימורים מהתוצרת, ולחנן את חלוקת השימורים למשפחות. שר הסעד שלח למשרדי שני פקידים בכירים והם שמעו את ההצעה. לאחה מכן הודיע משרד הסעד רשמית שאין לו אפשרות לטפל בנושא. לפגשתי עם כמה אישים והצעתי להקים חוג וולונטרי של צדקה שיקבל תוצרת, יעבד אותה לשימורים ויחלק לנצרכים. גם מזה לא יצא שום דבר.

אינני רואה כל אפשרות שמשרד החקלאות יקבל על עצמו תפקיד של חלוקת תוצרת. אנחנו הטלנו את זה על המועצות לירקות ולפירות. מהנסיון אנחנו יודעים שבירושלים ההענות טובה, המוסדות באים ומקבלים תוצרת בכמויות גדולות. יד-עזרה בבני-ברק מטפלת בנושא בצורה יעילה. לפעמים אנחנו מוכרים להם תוצרת במחיר מוזל מאד, לא עודפים, כדי שיוכלו לחלק בקביעות. בתל אביב ובאזור הדרום העניין מפגר. אני סבור שאי אפשר בחוק להטיל חובה על משרד החקלאות לפעול כמשרד סעד. משרד החקלאות אינו ערוך לכך. אנחנו יכולים לתת עודפים, ומשרד הסעד יחלק אותם. אני מציע: שר הסעד יבצע חלוקת העודפים.

ג. קצב: אולי אפשר להקים רשות ציבורית משותפת למשרדי החקלאות, הסעד והחינוך לשם וויסות כל המערכת של קבלת תוצרת הובלתה וחלוקתה. (א. שכטרמן: אולי כך יחליטו השרים).

שר החקלאות הביא לפנינו רשימה של מחירי תוצרת חקלאית, כמה מקבלים היצרנים ומה המחיר בשוק. ההבדלים הם 100% - 200%. יתכן שאילו המחירים היו זולים יותר, הצריכה הייתה גדולה יותר והיו פחות עודפים.

י. גלפ: שאלה למציע החוק. לא מפורט בהצעה על מי האיסור יחול. נאמר "לא יושמדו". מן הראוי לדעת אם האיסור יחול הן על המגדל, הן על הסיטונאי, הן על הקמעונאי והן על הצרכן, או שמא יתחב כוונה לטווג את זה.

א. שכטרמן: אם אדם קנה עגבניות ומצא שטעמן אינו טוב, שאסור יהיה לו לזרוק אותן - עד כדי כך לא התכוון המחוקק. כל הדרגים האחרים - כן. (י. גלפ: גם קמעונאי?) מדובר באותם אנשים שאצלם זו מדיניות. היתה שאלה שקצת הטרידה אותי: מה נעשה אם באמת המחוקק יעשה לגורם כל כך חשוב במדינה שיתחשבו כמה שהוא אומר, וברגע מסוימים יחליטו האכרים להשמיד את התוצרת אצלם בבית. השאלה קיימת, אבל אין היא כלולה בהצעה באופן ברור. אני מקווה שהאכרים לא ישמידו תוצרת, לא כדאי להם להשמיד. לפני כן לא סבל החקלאי מההשמדה, כי הוא קיבל בעד כמות התוצרת שהגיעה לשוק. זה גורם למחסור שלא מוכרח להיות וגורם עליית מחירים.

כולנו משלמים בחפץ לב סובסידיה למים לחקלאות, כדי שהחקלאי יוכל לחיות וכדי שמחירי התוצרת יהיו מתקבלים על הדעת. כאשר משמידים תוצרת, גם זה מושמד. יכול להיות שההיקף הוא לא כל כך גדול, אבל זה ניכר וחבל על כל טיפה. בהצעה כלול כל מי שהגידנית נכלל בקטגוריה הזאת. בוודאי שאי אפשר לדרוש מהשר שיחן רשות לקמעונאי לזרוק שתי עגבניות.

הצעתי עד היום שתי הצעות חנק פרטיות, על שתיהן עבדתי בהתייעצות עם יועצים משפטיים. הצעה זו עשויה במתכונת החוקים שהממשלה מגישה.

א. אבטבי: המצב הכלכלי יגרום ירידה בקניות, והתשומות יעלו. אנחנו עלולים להגיע למשבר בענפים מסוימים, כמו פירות, שם העצים נטועים כבר.

נעשות פעולות יפות על ידי משרד החקלאות לגבי ישובים חקלאיים שמתוכננים לירקות. בעונות שיש עודפים מודיעים שאפשר לקנות פירות במחיר מוזר. הוויסות של המשרד הוא די טוב.

חה"כ שכטרמן השקיעה מאמץ רציני בהצעה זו, ואני מקבל שצריך לשמור על הכלל "בל תשחית", בעיקר לאחר שהושקעו בייצור כסף ועבודה. אבל השאלה היא אם הפתרון הוא בחוק. בחוק יש הגבלות משלו, וקשה לתמרן בתכנון משקי-חקלאי. יש הבדלים גדולים מאד ביבולים, וקשה יהיה לשר לבצע את החוק.

א. שכטרמן: הסמכות הביצועית של השר נמסרה למועצות, והן יפנו למשרד הסעד. דרושה חתימה של השר והמנכ"ל כדי שיהיה פיקוח. בפירות כבר היום המצב טוב משהיה לפני שנה. אני בטוח שכעבור זמן ישכחו בכלל שיש חוק, וההכוונה תהיפך לרוטינה.

א. ישראלי:

לאחר שחה כ קצב הזכירה את המחיר לצרכן ופער התיווך, אגיד משפטים אחדים בנושא זה. לועתי הבעיה היא הנוחיות של הקניין של המוסד. התוצרת ישנה, הנצרכים ישנם, אבל אותו איש שאחראי לקניות הוא לא די פעיל, והוא לא עובד של משרד החקלאות. דומה המצב אצל עקרת הבית. מחיר העגבניות לצרכן בסופרמרקט מפואר הוא 1.45 ל"ק"ג, בשוק הכרמל המחיר הוא 1.60, בחנות פרטית באבן-גכירול לא רחוק מהסופרמרקט המחיר הוא 1.80 - 2 ל"ק העגבניות בסופרמרקט הן היפות ביותר, כי בשרות עצמי צריך לתת תוצרת טובה. אבל נשים נכנסות לחנות הירקות, שוקלות שני ק"ג, לא שואלות מה המחיר, מבקשות לרשום. יש דמיון בין נושא פער התיווך והנושא שאנחנו דנים בו. אבל השינוי לא יבוא דרך חוק, זה ענין של חינוך לצריכה נכונה, תשומת לב. לכך דרושים ארגונים של מתנדבים, ארגונים של סעד. היום הייתי אצל שר הדתות, כי ברשימת המוסדות יש מוסדות רבים שקשורים במשרדו. הסברתי לו שאם לא יתארגנו מספר מוסדות ביחד, קשה יהיה לבצע את החלוקה.

המחירים של תוצרת חקלאית, עגבניות לדוגמה, הם נמוכים יותר משהיו בתקופה מקבילה אשתקד. מחיר העגבניות בחקופה זו היה 1.70 ל"ק לצרכן, בשלושת החודשים האחרונים המחיר הממוצע הוא 1.60 ל"ק ובמחירים ריאליים זה 1.10 לעומת 1.70. האספקה מסודרת, הכמויות לא קטנות מאשר בשנים קודמות, אבל יש מוצא לעודפים לחעשיה או למערכת אחרת. משרד החקלאות העמיד עכשיו איש מיוחד לנושא פער התיווך והעברת תוצרת לעיירות פיתוח.

צהל מקבל כמה שהוא רוצה מהעודפים, כל כמות, בכל יום, בלי הגבלה. לצהל יש הובלה, ובענין זה אין בעיות.

הכוונה מראש אינה אפשרית, כי היא עלולה להיות מנוצלת לרעה ומחירי השוק יעלו. אנחנו רוצים להרוות את השוק, כדי שהמחיר יהיה טבעי.

אני רוצה להדגיש שלא רק שאיננו מתנגדים לכוונת החוק, אלא שאנחנו מבצעים את החוק הזה היום. הכמויות שנזרקות הן 0.4%, ובאופן נורמלי בכל שוק בעולם הכמויות שאינן נמכרות עולות על שיעור זה, כי אם ב-80 נקודות מכירה מחאספים בכל מקום 3-4 ארגזים, בסך הכל זה כבר אוטו שלם. באופן מעשי אי אפשר לבצע את הכתוב בחוק בדבר כפיפות ישירה לשר ולמנכ"ל, כי זו עבודה יומיומית, צריך לזום ליום לפנות סחורה כדי להכניס סחורה טריה. אנחנו לא רוצים לעבוד במסגרת חוקים שאי אפשר לבצע אותם.

פ. גרופר:

אני יודע מן הנסיון שלא תמיד באים לקבל את העודפים. במועצה המקומות בעתלית רצינו לעזור לנצרכים, אבל כשהיו מודיעים לנו שיש עודפים, לא היה מנגנון שיוביל ויטפל בזה. אם נשארת תוצרת, צריך לפנות אותה. אם לא באים לקבל את העגבניות באותו יום, למחרת הן כבר לא ראויות לאכילה. אי אפשר לבטל לגמרי את ההשמדה, למעמים מוכרחים לפנות ולזרוק תוצרת. אולי דרושה בקושת רבה יותר, אבל לא לכבול את הידים בעשייה. צריך למצוא את המוצא כדי שגם החקלאים לא יסבלו.

היו"ר מ.דרובלס: יש הצעה לבחור בוועדת-מישנה שתוכל להזמין מומחים ונציגי המוסדות הנוגעים בדבר, את ההצעות תביא ועדת-המישנה לאישור ועדת הכלכלה.

הוחלט להקים ועדת-מישנה בהרכב הבא: נ. קצב - יו"ר, א. אבטבי, פ. גרופר, א. זילברברג, א. שכטרמן.

2. דו"ח ועדת המיטנה לתאונות דרכים

היו"ר מ. דרובלס: הסעיף השני בסדר היום שלנו הוא דו"ח ועדת המיטנה לתאונות דרכים. השעה מאוחרת, בעוד חצי שעה נפתח ישיבת הכנסת, ולכן אני מציע שלא נתחיל עכשיו לדון בנושא. בגלל חשיבות הנושא לא כדאי להתחיל לדון בו בזמן הקצר שנשאר לנו. חברי הועדה יקראו את הדו"ח, ובישיבה קרובה של הועדה יהיה זה הסעיף הראשון על סדר היום.

3. מצוקת האשראי לחקלאות

היו"ר מ. דרובלס: אני מבקש להוסיף סעיף לסדר היום. שני חברי כנסת הגישו הצעה לסדר היום בדבר מצוקת האשראי לחקלאות, וההצעה הועברה לדיון לוועדת הכלכלה. אני משוכנע שבם לענין זה צריך יהיה לבחור ועדת-מיטנה, ומכיוון שהבעיה דחופה לא כדאי לדחות את הדיון. אם אין התנגדות, נוסיף סעיף זה בסדר היום ונבחר כבר היום ועדת מיטנה לנושא זה.

א. זילברברג: מקובל שהמציעים מציגים את הנושא לפני הועדה. המציעים הם חברי הכנסת אבטבי וחלפון. יכול להיות שאפשר לעשות יוצא מן הכלל, אם זה יהיה על דעת הועדה כולה, למסור את הנושא לוועדת מיטנה וזו תגיש מסקנות לוועדה, ובמקום פתיחה במליאת הועדה תהיה פתיחה בוועדת-המיטנה. מגישי ההצעה הכניסו נושא גדול מאד - המצב בחקלאות - בדלת צרה של בעית האשראי. כוונתנו שהועדה תיקח על עצמה את בירור בעיות החקלאות במצב החדש שנוצר. נצטרך לעשות פעולה די רצינית, ונצטרך לזכור שהנושא גם דחוף וגם חשוב ביותר.

י. פלקסר: הפרוצדורה הרגילה היא שבישיבה ראשונה יש דיון במליאה, ואחרי הדיון הראשון אפשר לבחור ועדת מיטנה.

היו"ר מ. דרובלס: בגלל דחיפות הענין הצעתי לבחור כבר היום בוועדת מיטנה, אם כל החברים יסכימו לכך. המציעים ישתתפו בעבודת ועדת המיטנה.

הוחלט לבחור ועדת-מיטנה לנושא מצוקת האשראי לחקלאות: א. אמוראי - יו"ר, א. אבטבי, פ. גרופר, מ. דרובלס, א. זילברברג, מ. חדיש, י. מודעי.

הישיבה נעולה

הישיבה נועלה בשעה 15.40

הישיבה חודשה בשעה 15.45

להלן הודעת יושב-ראש הוועדה, חה"כ ש. חמיר, כפי שנרשמה ע"י מזכיר הוועדה מר פלקסר:

"הנני להודיע כי בהתאם להסכם בסיעת הליכוד על רוטאציה בראשות הוועדה הריני מסיים את תפקידי כיושב-ראש הוועדה ובמקומי יבוא חבר-הכנסת יגאל הורוביץ.

אני מודה לחברי הוועדה על העבודה המשותפת ומאחל הצלחה לממלא מקומי.

כן הנני להודיע, כי אשאר חבר הוועדה מטעם סיעת הליכוד ואחזור לראשות הוועדה בעוד שנה."